

PROJECTE

**ASSISTÈNCIA TÈCNICA EN LA REDACCIÓ DEL
PLA ESTRATÈGIC DE TURISME**

**DE LA MANCOMUNITAT
“LA RECTORIA”**

CONSELLERIA DE TURISME

PROGRAMA D'AJUDES 2009

AJUDES DE L'AGÈNCIA VALENCIANA DE TURISME PER A L'ANY 2009, PER A ENTITATS LOCALS, ORGANISMES AUTÒNOMS I ENTS PÚBLICS DE L'ESFERA LOCAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

PROGRAMA 4:

RECOLZAMENT A L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA EN LA PLANIFICACIÓ TURÍSTICA.

ENTITAT SOL·LICITANTS:

MANCOMUNITAT "LA RECTORIA" (ALACANT)

ACTUACIONS:

b) Plans estratègics de destí

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ	4
2. JUSTIFICACIÓ	5
3. OBJECTIUS.....	6
4. ENTITATS LOCALS IMPLICADES	7
5. LOCALITZACIÓ Y DESCRIPCIÓ DE LA ZONA	8
6. METODOLOGIA PROPOSADA	12
7. TÈCNiques DE PARTICIPACIÓ SOCIAL I/O SENSIBILITZACIÓ	14
8. ANÀLISIS DE RECURSOS O PRODUCTES	15
9. PROPOSTES D'ACTUACIÓ.....	15
10. EMPRESA ENCARREGADA DE L'ESTUDI	16
11. CRONOGRAMA	16

1. INTRODUCCIÓ

La Comunitat Valenciana és, des de fa molts anys, un dels destins turístics més rellevants en el nostre país. A pesar de que el gran referent en este sentit són les platges, el turisme d'interior s'ha convertit en els últims anys en una opció alternativa, sobretot per a persones que fugen de la massificació que es produïx en els principals destins turístics del litoral, o aquelles que no es conformen amb passar el dia en la platja i busquen compaginar activitats buscant llocs que els aporten coneixements, gaudir de la cultura, el medi ambient i la societat.

Els municipis que componen la Mancomunitat de La Rectoria no disposen de costa i no són destins turístics prioritaris. Deuen aprofitar este moment en el què els usuaris busquen l'oportunitat d'escapar del ritme frenètic de la vida quotidiana, per a poder disfrutar de moments de "desconnexió" i relax prop del món rural, els espais naturals i llocs on conèixer part del nostre patrimoni històric i cultural.

Per això, és important planificar i crear productes de turisme que proporcionen un valor afegit, dirigits a segments de clients les motivacions dels quals, preferències i hàbits obliguen a desenrotllar una oferta diversificada, amb bons productes i serveis, amb l'objectiu de no caure en la mateixa problemàtica que els municipis costaners.

En la planificació i creació d'estos nous productes és important tindre en compte criteris de sostenibilitat mediambiental, social i econòmica, a la recerca de la qualitat i la desestacionalització.

La diversitat de productes i la distribució equilibrada dels fluxos turístics en el destí és un objectiu necessari per al seu desenrotllament sostenible, els efectes positius del qual són:

- Ampliació de l'impacte econòmic i social.
- Generació d'ocupació estable i de major qualitat.
- Eficiència de la inversió en infraestructures i serveis.
- Qualitat de l'hàbitat.
- Equilibri socio-territorial.

En els últims anys, s'ha encunyat un terme, "turisme sostenible" o "ecoturisme", que ve a definir, de forma general, aquelles pràctiques dins del sector turístic que promouen un impacte ambiental mínim o nul. Si analitzem de forma més profunda el terme, hauríem de fer referència no únicament a una sostenibilitat a nivell mediambiental, sinó incloure també factors socials i econòmics de sostenibilitat.

En este context, és important que els òrgans de l'administració local incentiven els recursos turístics propis: espais naturals, rutes turístiques, edificis singulars, patrimoni historicoartístic, etc.

A més, és important que el visitant dispose d'una informació clara i significativa d'estos recursos, que l'ajuden a construir "in situ" el seu propi significat. Esta és la base de la interpretació del patrimoni i, en concret, de la interpretació dels recursos turístics.

Des de la Mancomunitat es pretén desenrotllar un projecte que planifiqui les accions necessàries orientades a fomentar i interpretar els recursos turístics dels cinc municipis que la componen; Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals, y Tormos.

2. JUSTIFICACIÓ

Els cinc municipis integrants de la Mancomunitat han vist la necessitat de desenrotllar un projecte que servisca de guia per a ordenar i prioritzar totes les accions que es volen executar per a desenvolupar el turisme en ells.

En este moment es creu que és important desenrotllar un document que guie totes les accions per a crear un producte turístic adequat i conjunt per als cinc municipis, que no duga a la pèrdua dels valor natural i paisatgístic de la zona.

El projecte proposarà accions didàctico-interpretatives, amb l'objectiu d'obtindre un producte turístic que revaloritze i conserve el patrimoni natural i cultural dels cinc municipis que componen la Mancomunitat, sempre buscant el seu desenrotllament sostenible.

3. OBJECTIUS

Com ja s'ha dit, es pretén **crear un projecte turístic que revaloritze i conserve el patrimoni natural i cultural dels municipis que componen la Mancomunitat de la Rectoria.**

La creació de nous productes turístics, principalment de caràcter local, ha de respondre a necessitats i possibilitats d'un desenrotllament sostenible del turisme.

El producte turístic està constituït pel conjunt de béns i serveis que es posen a la disposició dels turistes per al seu consum directe; béns i serveis que són produïts per diferents entitats, però que el turista els percep com un només.

El producte turístic integrarà tant els recursos humans, com els materials, aixina com el patrimoni natural i cultural dels cinc municipis; Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals y Tormos.

Este patrimoni cultural i ambiental és un recurs potencial que, explotat d'una manera sostenible i educativa, servirà com exemple d'un turisme sostenible i innovador.

Per això, els **objectius** que es pretenen aconseguir amb el present estudis són:

- Analitzar la situació actual del turisme en els cinc municipis que componen la Mancomunitat (Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals y Tormos)
- Analitzar els recursos existents (oferta natural, paisatgística, històrica, cultural, monumental, artístiques, lúdica, etc...).
- Millorar l'oferta turística del municipi. Dissenyar les accions necessàries per a dotar als municipis de la Mancomunitat d'un recurs turístic sostenible i educatiu.
- Incidir de forma positiva en la sostenibilitat de les iniciatives turístiques dels cinc municipis, a nivell mediambiental, social i econòmic.

Les **accions** que es proposen hauran de:

- Mostrar a les poblacions pròximes i llunyanes el llegat natural i cultural dels cinc municipis de la Mancomunitat "La Rectoria".
- Promoure turísticament els cinc municipis de la mancomunitat.
- Sensibilitzar a menuts i majors de l'estat i del nostre paper en la conservació i millora de l'entorn natural.
- Fomentar un pensament i anàlisi crític, d'observació i experimentació.

- Provocar un canvi d'actitud en la gent, pel que fa al medi ambient i en concret cap al seu patrimoni natural i cultural dels cinc municipis.
- Ajudar a les persones i els grups socials que adquirisquen major sensibilitat i consciència del medi ambient en general i dels problemes connexos.
- Conservar el patrimoni natural i cultural.

4. ENTITATS LOCALS IMPLICADES

El projecte engloba els cinc municipis que componen la Mancomunitat Intermunicipal La Rectoria que va ser homologada en l'Orde de 5 de setembre de 2005 (DOGV 5103 de 29/09/2005) de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Mancomunitat "La Rectoria"	
Competències:	Servici de residus sòlids urbans i el seu trasllat a abocador. Potenciació cultural i esportiva. Turisme.
Integrants:	Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals y Tormos
Aprovació:	Orden de 5 de septiembre de 2005 (DOGV 5103 de 29/09/2005) de la Conselleria de Justicia y Administraciones Públicas, por la que se homologan los Estatutos de la Mancomunitat Intermunicipal La Rectoria.
Direcció:	Carrer Major, 6 - 03769 Ràfol d'Almunia
Telefono:	965 587 168
Fax:	965 587 396

Actualment, el president de la Mancomunitat és Vicente Javier Ripoll Peretó.

Dins la mancomunitat estan els cinc Ajuntaments dels municipis: Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals y Tormos.

ALCALDES	
Benimeli	Rosa Ana Perelló Lull
El Ràfol d'Almúnia	Alejandro Pastor Furió
Sagra	Vicente Portes Sala
Sanet y Negrals	Pascual Riera Vives
Tormos	Vicente Javier Ripoll Pereto

5. LOCALITZACIÓ Y DESCRIPCIÓ DE LA ZONA

Com ja s'ha dit, la mancomunitat està formada per cinc municipis; Benimeli, El Ràfol d'Almúnia, Sagra, Sanet y Negrals, y Tormos. Cinc pobles ubicats en la vall del riu Girona, als seu marge esquerre.

Mapa n°1: Localització general dels cinc municipis que componen la Mancomunitat de la "Rectoria".

Com es pot veure en el mapa els cinc municipis son d'interior encara que per la seua proximitat a la costa el clima es càlid per l'influència del Mediterrani.

En el mapa n°2 es pot veure com el Riu Girona discorre per la plana d'al·luvió, on rep les aigües del seu afluent principal, el barranc de la Bolata, i travessa els termes dels cinc municipis de la Mancomunitat la Rectoria que es troben tots al seu marge esquerre. Com podem veure, son municipis de gran influència agrícola, que cultiven principalment tarongers.

L'economia d'estos municipis està basada en dos sectors; l'agricultura de regadiu de taronges i algunes hortalisses i la construcció, tant de llocs de treball directe (paleters, fontaners, etc...) com indirecte (repartidors, mobles,...),

Mapa nº2: Vista dels cinc municipis y la plana al·luvial del Riu Girona.

A continuació es presenten una vista aèria de cada un dels municipis que componen la mancomunitat:

Mapa nº3: Vista de Benimeli i Sanet y Negrals

Mapa nº4: Vista de Ràfol d'Almúnia.

Mapa nº5: Vista de Sagra.

Mapa nº6: Vista de Tormos.

Per altra banda, com es pot veure en la taula següent, la població va augmentant any darrere d'any en el conjunt de la Mancomunitat, encara que no en tots els municipis ja que Sagra té una disminució paulatina i Benimeli ha tingut un baixó en el 2008.

CENS DE LA MANCOMUNITAT "LA RECTORIA":

Població (Unitat: persones)						
	Benimeli	El Ràfol d'Almúnia	Sagra	Sanet y Negrals	Tormos	TOTAL MANCOMUNITAT
Any 2006	389	588	464	684	346	2.471
Any 2007	429	635	457	727	339	2.587
Any 2008	427	692	434	740	375	2.668

Font: Institut Nacional d'Estadística. Revisió Padró 2008

Data de consulta: 19/01/2009

La zona té diversos atractius naturals i culturals que li donen un gran interès com a recurs turístic, com són sendes i espais de gran interès per a turistes que busquen un espai a prop on poder gaudir de la natura i la tranquil·litat.

Com a mostra de la riquesa cultural i natural de la zona anem a anomenar alguns dels llocs d'interès dels cinc municipis:

- Església Parroquial de San Andrés Apòstol.
- Mirador de Segària.
- Calvari de Benimeli.
- Casa del senyor de Benimeli.
- Cova de la senyora.
- Font de Català.
- Església Parroquial de San Francisco de Paula. D'estil romànic. En Rafol
- Font del Campillo.
- Església Parroquial, d'estil romànic. Sanet i Negrals.
- La Senyoria. Palauet dels Senyors de Merita.
- La Magnolia. Arbre centenari importat d'américa.
- Plaza del Crist de Sanet i Negrals.
- Església Parroquial dedicada a San Luis Beltrán, patró de Tormos.
- Antiga Almazara de Tormos.
- Els Poets, situats darrere de la Serra de Resingles.

Per tant, degut a esta gran quantitat de punts d'interès culturals i naturals, és de gran importància tindre una planificació adequada del turisme en la zona, que a més d'informar correctament als turistes garantitze la seua protecció.

6. METODOLOGIA PROPOSADA

El projecte, que es realitzarà en quatre fases que en conjunt crearan un document-guia per a la planificació de l'àrea en estudi, contemplarà la creació de rutes pel paratge i el seu foment com a nou producte turístic pel municipi.

Es proposa una triangulació de tècniques metodològiques que ens permeta abordar la realitat del municipi i el recurs a estudi des d'una perspectiva integral i coherent.

D'esta manera plantegem:

1ª FASE: APROXIMACIÓ AL FENÒMEN D'ESTUDI

Es realitzarà una recopilació d'informació a través de les fonts disponibles, directes o indirectes.

Esta presa de contacte amb la informació existent ens permetrà determinar en major mesura quins són els buits documentals que hem de cobrir i concretar d'una manera més precisa el nostre objecte d'estudi.

- Tècniques: Recerca documental.

- Continguts de l'Informe derivat:
 - Breu resum d'investigacions anteriors similars realitzats, a més de projectes i estudis existents de la zona a estudi.
 - Recopilació de la informació elaborada.
 - Definició de conceptes.

2ª FASE: PROCEDIMENT D'INVESTIGACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

Es procedirà a l'aplicació de les tècniques seleccionades.

D'un costat, es convidarà a participar als agents econòmics i socials del municipi i als tècnics i responsables polítics de les àrees municipals implicades en el projecte en grups de discussió i entrevistes en profunditat. És a dir, regidoria i tècnics de cultura, medi ambient i turisme, empreses vinculades al serveis ambientals i turístics, voluntariats i associacions vinculades,...

D'altre costat, s'elaboraran dos models d'entrevistes estandarditzades per a introduir mitjançant mostreig no probabilístic a ciutadans i turistes.

- Tècniques:
 - Entrevistes estandarditzades
 - Enquestes
 - Entrevistes en profunditat
 - Grups de discussió

- Continguts de l'informe derivat

- Descripció detallada de la forma que es realitzi la investigació (metodologia).

3ª FASE: EXPOSICIÓ DE RESULTATS.

Es redactarà un primer informe que detalle totes les accions metodològiques realitzades i les conclusions derivades de les mateixes.

- Tècniques:
 - Tractament de la informació.

- Continguts de l'informe derivat.
 - Descripció de les conclusions derivades dels grups de discussió i entrevistes realitzades.
 - Obtenció de fitxes de recursos o productes, on es descriurà tipus de recurs, ubicació, estat, característiques,....

4ª FASE: DIAGNÒSTIC I RECOMANACIONS.

S'elaborarà un informe final que compregui en primer lloc una anàlisi de la situació actual del turisme en dels municipis (factors rellevants que afecten a l'àrea a estudi) i un diagnòstic que done lloc a quins han de ser les línies rectores del pla estratègic i de viabilitat dels recursos turístics.

- Tècniques: Anàlisi de l'informació elaborada i anàlisi DAFO.

- Continguts de l'informe derivat.
 - Formulació d'objectius i proposta de línies d'actuació per prioritats i viabilitat.

Com s'ha dit, l'estudi inclourà participació social i sensibilització, i d'ell s'extrauran fitxes d'anàlisi de recursos o productes, així com propostes d'actuació.

7. TÈCNIQUES DE PARTICIPACIÓ SOCIAL I/O SENSIBILITZACIÓ

La participació social es va a desenvolupar en la segona fase de l'estudi.

Com ja s'ha dit en l'apartat número 6, l'estudi buscarà la participació activa i dinàmica de tots els habitants de cinc municipis de la mancomunitat, implicant en els seu desenvolupament a diferents agents. D'un costat, es convidarà a participar als agents econòmics i socials del municipi i als tècnics i responsables polítics de les àrees municipals implicades en el projecte en grups de discussió i entrevistes en profunditat. És a dir, regidoria i tècnics de cultura, medi ambient i turisme, empreses vinculades al serveis ambientals i turístics, voluntariats i associacions vinculades,...

D'altre costat, s'elaboraran dos models d'entrevistes estandarditzades per a introduir mitjançant mostreig no probabilístic a ciutadans i turistes.

Com ja s'ha dit en l'apart 6, les tècniques a utilitzar seran:

- Entrevistes estandarditzades: Es faran entrevistes a diversos col·lectius, entre ells representants d'associacions ecologistes, associacions juvenils,...
- Enquestes: Es posaran a disposició de tots els ciutadans i visitants en diversos punts com poden ser l'oficina de turisme, ajuntament,... A més, es repartiran entre les diverses associacions i col·lectius interessats.
- Entrevistes en profunditat: A tècnics, personal dels ajuntaments i representants polítics.
- Grups de discussió: Es crearan 5 grups de discussió, un per municipi, on es reunisquen els actors més rellevants del sector turístic local, comptant tant amb els empresaris locals (propietaris d'hotels, restaurants, servei de taxis, etc) com amb l'Administració pública (tècnics dels departaments municipals de turisme, medi ambient, foment econòmic, comerç, etc)

8. ANÀLISIS DE RECURSOS O PRODUCTES

Este punt es desglossa en dos parts, per un costat es farà un anàlisi dels recursos y productes turístics dels cinc municipis en la segona fase "Procediment d'investigació i participació ciutadana", i en la tercera fase se descriuran les conclusions derivades dels grups de discussió i entrevistes realitzats en la segona fase. A mes, s'obtidran un fitxa per cada un dels recursos o productes considerat d'interès per els grups de discussió, les entrevistes i les enquestes.

Les fitxes del recursos o productes es descriuran el tipus de recurs, ubicació, estat, característiques, inclouran fotografies i/o croquis, a mes es codificaran per a situar-los en mapes y plànols dels municipis.

9. PROPOSTES D'ACTUACIÓ

En l'ultima fase es on es proposaran les actuacions a realitzar identificant-les per temàtiques i municipis segons les conclusions obtingudes dels grups de discussió i les entrevistes.

Al final s'elaborarà un informe final que comprendrà en primer lloc una anàlisi de la situació actual del turisme en els municipis (factors rellevants que afecten a l'àrea a estudi) i un diagnòstic que done lloc a quins han de ser les línies rectores del pla estratègic i de viabilitat dels recursos turístics.

La tècnica que s'utilitzarà es l'anàlisi DAFO i a partir d'ell es formularán d'objectius i proposta de línies d'actuació per prioritats i viabilitat.

10. EMPRESA ENCARREGADA DEL ESTUDI (canvi de nom)

L'empresa encarrega de l'Assistència Tècnica de l'estudi va a ser **Amanida de Projectes Sociambientals, S.L.**, amb el numero de **CIF: B-54429998**

Esta empresa disposa de tècnics i recursos necessaris per a la correcta realització de l'estudi, disposant d'una oficina en la mateixa Comarca de la Marina Alta.

Carrer Arquitecte Urteaga 8 baix – 03730 Xàbia

Telf.:96 579 52 54

www.amanidadeprojectes.com

Persona de contacto: **Mae Moll Perez** (mmoll@amanidadeprojectes.com)

11. CRONOGRAMA

FASES / MESOS	JULIOL	AGOST	SEPT.	OCT.	NOV.
1ª fase: Aproximació					
2ª fase: Procediment d'investigació i Participació Ciutadana					
3ª fase: Exposició de resultats					
4ª fase: Diagnòstic i recomanacions					